

ՀԱՆԳԻՍ

ԱՐԺԱՆԱՊԱՏԻՒ Տ. ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ ԱԻԱԳ ՔՀՆՅ. ՈՍԿԵՐԻԶԵԱՆԻ

26 Յուլիս 1963 Այրար օրը ժամը 8.30ին, յետ երկարաժամ հիւանդութեան, հանգիս ի Տէր բորբիս սիրելի Տ. Հայկազուն Աւագ Քհնյ. Ասկերիչան, Աղքանանցրիոյ իր բնակարանին մէջ՝ եօրանուան և եօրանու Աստուծոյ այս սովորութեան, առկայօք կամքելի մը պիտի շիշեցաւ խաղաղի մանուար, տար տարիներ ի վեր մեկուսացնել կամից մը տպրել վեց:

Անցածօք Իմ Կիրակի առաօս, նոգենանցանու յատուկ արարուդութիւն իրաւուցաւ Ա. Յակոբինց Տաճարին մէջ, նոյնապահութեան Անհնապատի Արքազուն Պատրիարք Հովհաննես Այս տորիւ Հոգ, Տ. Շահն Վ. Դաշտ Վ. Խոհեցաւ նեշեւապր:

• Յիշատակն արշարոց օհնութեամբ եղիցի •

Միքայիլ Հարատացնեալներ,

Օրմնութեամբ կր յիշատակներ և կ'աղօթենք այսօր յաւէտ ողբացեալ Տ. Հայկազուն Աւագ Քհնյ. Ասկերիչեանի արդար նողին համար, վախճանած Աղքանանցրիոյ մէջ, շուրջ բառասուն օրեր առաջ:

Միարանութեանն և երուսաղէմի մեր ժողովուրդին ծանօթ այս պատուական եկեղեցականը չը այն մահկանացուներէն, որուն դազաղին կամ մահազոյքին առջեւն կարելի է անցնիլ ցաւակցական պարզ արտայայտութեամբ մը միայն:

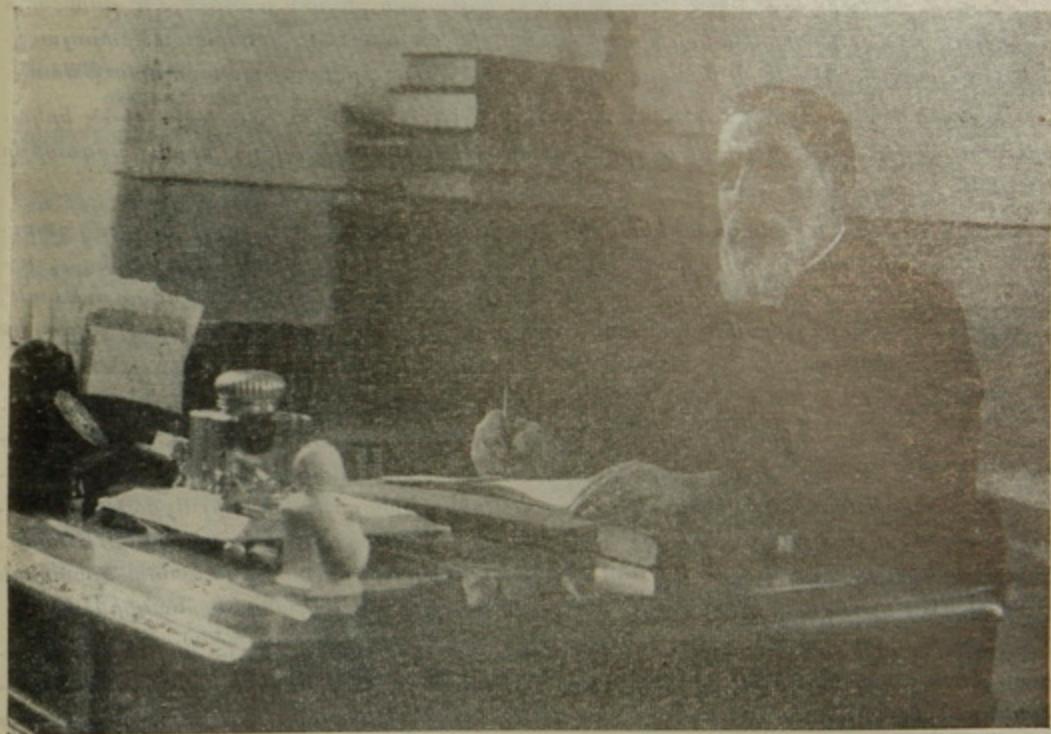
Երբեւ զինք մօտէն նանցողներ, տիսրեցանք խորապէս, ոչ միայն բարեկամի մը սգակից եղած բլարու պարտականութեամբ, այլ որովհետև նանցուցեալը ծանօթ էր ամենուն իր լուրջ, բազ, զիտուն և նշմարտապէս բրիստոնեաց նողիի մը բարեմանութիւններով:

Եր զօրծունեթեան զլխաւոր դաշտը եղանական, ուր հանոյրով միայն կարելի էր գիտել անփերապահ յարգանքի այն վերաբերմունքը, զոր ամէնքը ունէին իրեն հանդէպ: Կանոնաւոր կրթութեամբ զարգացումը զոր ցոյց պիտի տար տարիներով իր հոգեւոր պաշտօնին և ուսուցիչի ու տեսչի պարտականութեան նամբուն վրայ, իր անունը կրող վարժարանին մէջ, ազնիւ բաջութիւնը, զոր նշմարիտ պարկեշտութիւնը միայն կրնայ ծնիլ և անխարական անձնուիրութիւնը, իր նկարազրին բացորոշ զիծերն էին:

Եր մահով, բազգը շնորհ մը և ոյժ մը կը պակսի Հայ եկեղեցւոյ կիանքէն: Համակ շնորհ էր ան իր բարբին, իր զզացումներուն, իր ընկերականութեան և սիրոյն մէջ: Եր խաղաղ ու հնեց բնաւորութիւնը, ընդվկեցնող երեւոյթներու առջեւ սակայն, պայթելու պատրաստ կրակը ունէր: Տէր Հայկազուն այն բահանաներէն էր, որ շնորհիւ իր կարողութիւններուն, զիտէր ինքզինքը պարտադրել ամենուն անխափի:

Տապար տարիներէ ի վեր, հանգուցեալը սրտի տկարութեան հետեւանքով բաշուած էր զործէ եւ անկողին կը մնար: Առկայն իր վիզիբական ներկայութիւնն իսկ մխիթարութիւն էր իր սիրելիներուն եւ բարեկամներուն ու բոյոր անոնց, որոնք կը սահնային զինքը իբրև իբրեւ բայց մտրի եւ նոզիի հայրը:

Արժ. Տ. Հայկազուն Քննի. Ուսկերիչեան ծնած է 1876 թիւ Զէլյուտնի մօմ: Էպրփուզ զիւղարադարը, աւագանի անուամբ Գալուստ: 1900 թիւ, շնորհի իր բացառիկ յատկութիւններուն, կը զրկուի երուսաղէմի ժառանգաւորաց Վարժարանիր, որուն կ'աշակերտի, վայելելով համակրանքը Միարանութեան տատաջուր անդամներուն: Երրջանաւարտ ըլլալէ ետք, ժառանգաւորաց Վարժարանիր եւ բաղարացւոց երկան դրաբացներուն մէջ կը ստանձնէ դասեր, միաժամանակ վարելով դպրապետաթիւնը Ա. Յակոբի հայր Տաճարին:

Հանգուցեալ Տեր Հայրը իր աշխատանքներին սոցի:

Առկայն, աւելի ուսում ունենալու փափաքը կը մնայ իր մտածենումը. այս փափաքին գոհացում տալ կը խստանայ երուսաղէմի վանքին Լուսարարականը, Տ. Դաւիթ Մ. Վարդ. Տէրտիքիան, ու Գալուստ կը մնկնի Վարիզ, հետեւելու համար նախ Սորպոնի եւ ապա՝ եգոյ Նորմալի Մանկութարժութեան, Խմառատասիրութեան եւ Ընկերարանութեան գասընթացքներուն: Քանի մը տարիներ վերջ, կը վերադառնայ երուսաղէմ եւ ժառանգաւորաց Վարժարանին մէջ կը ստանձնէ Հօգերանութեան, Բարոյագիտութեան եւ Երաժշտութեան դասեր:

1912 թիւ իբրև ուսուցիչ կը նրաւիրուի Մարտշի Կողբոնական Վարժարանէն: Յաջորդ տարին կ'անցնի Այնթապ իբր աւագ ուսուցիչ Աթենական Երկրորդական Վարժարանին:

1918 ին, երտսաղէմի մէջ քահանայ կը ծիռնադրուի Հոգելոյս Տ. Թորգոմ Արքապիսկոպոս Գուշակիանէ իւ կը վերակրօնուի Տէր Հայկազուն։ Նոյն տարուան Օգոստոսին կը մնկնի Աղեքսանդրիա, ուր, քահանայազործութենէն զատ, կը վարէ նաև ու առցանկան ոպաշտոն՝ Ազգային Վարժարանին մէջ։

Եղած է երիցս Առաջնորդական Փոխանորդ և կուսակցական ու ազգային պայքարներուն ըիրած է իր բաղրամ, իմաստուն և բարեբար մասնակցութիւնը:

192 ին Աղեքասնդրիոյ Մամլէ թաղամասին մէջ հիմնած է անհատական իր վարժաբնը՝ Հայութեան Կըմ-բան անունով։ Այս կրթական հաստատութիւնը 25 տարիներ շարունակ բարիբ աղքիւր մը հանդիսացաւ և իր գոյութիւնը կրցաւ պահել միայն ու միայն Տէր Հայկազունի յամառ ու տոկուն ջանքերուն շնորհիւ։ Մակայն այս բազմապահանջ գործը արգելք չեղաւ որ ան իր գործոն մասնակցութիւնը բերէր ազգային վարչական գործերուն։

Հանգուցեալը իր կրօնական, վարչական և կրթական բեղուն արդիւնքն զատ, մեր գրականութեան գանձանակին ևս բերած է գեղեցիկ ստուար մը, կրօնական, բարոյագիտական և իմաստասիրական մթնոլորտով շնուած լուրջ երկերու պատրաստութեամբ:

Ավագան կուսական իշխանությունը ու բանակը, լուսնի բերդին եւ Հայոցին բերձն կրկա-սիրութիւնները, մարփ, պարփ և հօգիի երրորդութիւնն մը կը կազմեն, իբրև արզասիրը իր զրչին

Հանգուցեալր իր բովանդակ կեանքին մէջ հնտամուտ եղած է լոյսի և նշմարտութեան, ոչ թէ ծիսկատար շրթներով, այլ զինու որիալ հոգիով։ Իրրն եկեղեցական, ուսուցիչ, վարչական մարդ եւ զրբի զործաւոր, իր կեանքը սիրոյ, խանդավառութեան, եւ իմաստուն բարեացավամութիւններու շարք մը եղած է, վեր բառնալով միշտ իր մէջ կոչումին մարդր։

Յանէտ անմօռաց հանգուցեալը, իր հոգիի և միտրի առաջին եւ բաղդրապոյն ձայները և նախածագ ու խոռվիչ կայծերը Երուսաղէմէն առաւ եւ հոգիով ու մտքով միշտ կապուած մնաց Արքոց Յակոբեանց Սթոռին։ Սուրբ Սթոռոյ նախորդ երեք պատրիարքները՝ Թորգում, Մեսրոպ և Կիւրեղ Լուսահողի Արքազանեները և Ներկայ Արքազան Պատրիարք Հայոք, սիրած ու զնահատած էին զինքը և կապուած իրենն բարեկամութեամբ, վասնզի հանգուցեալը ազգանուէր այս Հաստատութիւնը պաշտող և անոր պատիին նախանձախնդիր հոգեւորականներէն մին հանդիսազաւ իր բովանդակ կեանքին մէջ։

Յանուն Նորին Ամենապատռութիւն Սրբազն Պատրիարք Հօր և բովանդակ Միաբանութեան մեր խոր վիշտը կը յայտնանք երիցունի Հեղինէ Ասկերիչեանին, իր հարազատներուն և բոլոր իր մահովը սգաւորուած բարեկամներուն, ազօթելով ի սրտէ որ Տէրը իր լոյսերուն մէջ հանգչեցնէ իր հաւատարիմ ծառալին և պաշտօնեալի հոգին:

Յիշատակն արդարոց օրհնութեամբ եղիցի :

330

نظم في مطبعة دير الارمن - القدس

1973-74

Proprietor - His Beatitude the Armenian Patriarch of Jerusalem, Armenian Patriarchate, Jerusalem.
Editor - Archbishop Haigazian, Major General, C.M.G., M.A., LL.D.

- Archibishop Haigazoun Abrahamian, Armenian Convent, Jerusalem
Printed by the Armenian Convent, Pfeiffer's Press, Jerusalem

